

Economia României

07 septembrie 2022

Economia României după aderarea la Uniunea Europeană (I)

- Analiza evoluțiilor din economia națională după momentul semnării Tratatului de Aderare la Uniunea Europeană (în primăvara anului 2005) până în prezent evidențiază o multitudine de aspecte pozitive (atât la nivelul economiei reale, cât și în sfera economiei financiare), persistența unor provocări structurale (din perspectiva mix-ului de politici economice, în contextul discontinuității reformelor structurale), precum și un element negativ (migrația populației active).
- Subliniem însă faptul că după aderarea efectivă a României la Uniunea Europeană economia s-a confruntat cu valurile Marii Recesiuni (cea mai severă criză economico-financiară la nivel mondial în perioada post-belică), precum și cu incidența unor șocuri exogene (pandemia coronavirus și evenimentele din Ucraina).
- În prezent economia națională se caracterizează printr-un grad ridicat de rezistență la șocuri, evoluție determinată de faptul că sectorul privat a devenit competitiv pe plan european și mondial, prin încorporarea în comportament a lecțiilor proceselor de ajustare cu care s-a confruntat pe parcursul ultimelor decenii.
- Din perspectiva structurală, în prezent, contribuțiile productivității multifactoriale și factorului capital la dinamica anuală a PIB potențial sunt mai echilibrate ca oricând în ultimele decenii, aspect reflectat de rezultatele estimărilor econometrice elaborate și reprezentate în primul grafic din partea dreaptă.
- Totodată, din perspectiva financiară, economia națională nu mai este dependentă în prezent de finanțarea din exterior, aspect reflectat și de nivelul ridicat al diferenței dintre depozitele neguvernamentale și creditul neguvernamental în sectorul bancar.
- Nu același lucru se întâmpla la momentul semnării Tratatului de Aderare sau în anul aderării efective, când dinamica anuală a PIB potențial pe plan intern era puternic dependentă de contribuția factorului capital.
- Atragem atenția cu privire la faptul că primii anii de apartenență la Uniunea Europeană au coincis cu anii de ajustare în urma incidenței crizei economico-financiare mondiale, economia națională confruntându-se până în 2013 cu fenomenul secetei de capital, după ce a fost surprinsă de piețele financiare într-o fază de supraîncălzire, cu un nivel ridicat al deficitelor gemene și o dependență puternică de finanțarea prin intermediul fluxurilor financiare internaționale.
- Totodată, distanța de dezvoltare dintre România și media Uniunii Europene, pe de o parte, și dintre România și țările din Europa Centrală și de Est, pe de altă parte, este la minime istorice în prezent, conform indicatorului PIB/locuitor la paritatea puterii de cumpărare, aspect evidențiat în al doilea grafic din partea dreaptă.
- Astfel, între 2004 (anul de dinainte de semnarea Tratatului de Aderare) și 2021 nivelul PIB/locuitor în România (la paritatea puterii de cumpărare) (ca % din media UE) s-a majorat cu 38 puncte procentuale la 72,7%, aspect evidențiat în al doilea grafic din partea dreaptă.
- În țările din regiune acest indicator a crescut cu ritmuri mult mai lente între 2004 și 2021: 10,6 puncte procentuale în Cehia, 13,1 puncte procentuale în Ungaria, 20 puncte procentuale în Bulgaria, respectiv 25,7 puncte procentuale în Polonia, după cum se poate observa în al doilea grafic din partea dreaptă.
- Analiza comparativă exprimă faptul că România a fost campioana convergenței economice europene pe parcursul ultimelor decenii, dat fiind că aderarea la Uniunea Europeană a determinat intrări masive de investiții străine directe, tehnologie și know-how, precum și implementarea cadrelor financiare multianuale europene.
- Astfel, conform băncii centrale, în România au fost înregistrate intrări de fluxuri investiționale străine directe într-un volum cumulativ de peste 77 miliarde EUR între 2005 și 2021, acestea având o contribuție definitorie la dezvoltarea economiei naționale și convergența economică europeană.

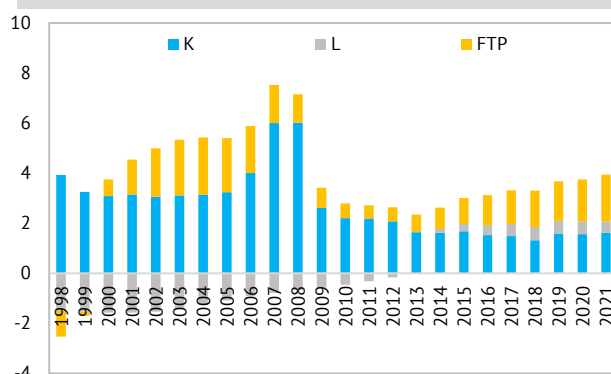
dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania

research@bancatransilvania.ro

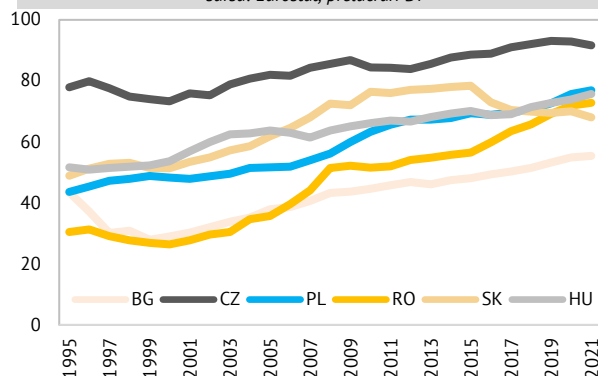
Contribuție factori de producție PIB potențial (pp, an/an)

sursa: estimări BT, utilizând datele Eurostat

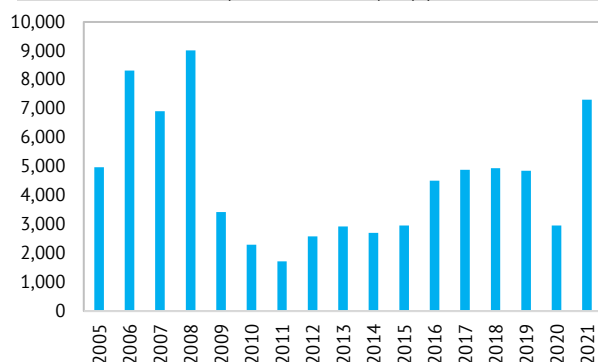
PIB/locuitor (PPC) (% media Uniunii Europene)

sursa: Eurostat, prelucrări BT

Fluxuri de investiții străine directe (milioane EUR)

sursa: Banca Națională a României (BNR), prelucrări BT

Acest raport este publicat în România de Banca Transilvania/subsidiarele sale, o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate consolidat de Banca Națională a României (BNR) și Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF). Rapoartele de analiză emise de Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă apărării unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească aceste rapoarte de analiză în procesul de luare a deciziilor de investiții, precum și folosirea acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții își asumă în mod expres toate riscurile aferente, Banca Transilvania neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție care ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Cu alte cuvinte, analizele publicate de Banca Transilvania sau oricare dintre subsidiarele sale nu trebuie interpretate ca: a) Ofertă de vânzare/subscriere sau orice alt serviciu sau activitate de investiții cu privire la instrumente financiare menționate în rapoarte; b) Element de reclamă pentru instrumentele financiare menționate în rapoarte. Pentru a evita orice confuzie, persoanele care se abonează prin introducerea e-mailului pe [BT Research](#) în vederea abonării la aceste rapoarte nu sunt considerate ca fiind clienți ai Băncii Transilvania și/sau ai subsidiarelor sale, iar abonarea nu reprezintă un contract de orice natură (inclusiv de prestare de servicii financiare). În acest sens subliniem că Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale nu solicită informații de natura datelor cu caracter personal de la persoanele menționate mai sus, în afara e-mail-ului care va fi folosit pentru comunicarea acestor rapoarte.

Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere cum ar fi: institute de statistică, Bănci Centrale, agenții financiare & organizații interne și internaționale etc. Lista menționată nu este exhaustivă, Banca Transilvania având dreptul să modifice în orice moment și fără un preaviz prealabil sursele publice utilizate. Atragem însă atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Rapoartele emise pot să nu coincidă cu poziția tuturor societăților din Grupul Financiar Banca Transilvania. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză nu conțin și/sau nu sunt fundamentate pe date care pot să fie considerate informații privilegiate în sensul legii aplicabile, Banca Transilvania respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață.

Atragem atenția cu privire la faptul că rapoartele de analiză prezente nu sunt servicii sau activități de investiții în sensul pachetului legislativ european Mifid II/Mifir, astfel încât subliniem că persoanele care folosesc informațiile din prezentele rapoarte nu beneficiază de protecția oferită de cadrul de reglementare menționat mai sus, fiind singurii răspunzători pentru orice potențial prejudiciu rezultat din utilizarea acestei informații. Rapoartele de analiză ale Băncii Transilvania sau ale subsidiarelor sale ar putea fi nepotrivite pentru unii investitori (în funcție de situația financiară, orizontul și obiectivele investiționale). Subliniem că rapoartele de analiză nu reprezintă recomandări individuale și/sau personalizate unei anumite persoane sau grup de persoane de orice natură. Aceste rapoarte nu au fost emise la solicitarea unei terțe părți față de Banca Transilvania și/sau în legătură cu realizarea uneia sau mai multor tranzacții cu instrumente financiare. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociate factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Rapoartele de analiză emise pot fi modificate oricând fără o notificare prealabilă, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale rezervându-și dreptul de a întrerupe publicarea fără aviz prealabil. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Banca Transilvania, angajații sau colaboratorii săi sau ai subsidiarelor sale pot avea expunere pe orice instrument financiar analizat în raport. Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar prin menționarea sursei.

Arhiva rapoartelor de analiză emise de Banca Transilvania/subsidiarele sale poate fi consultată accesând [BT Research](#).